

ефективного управління операційною діяльністю, конкурентоспроможністю та маркетингом. Український журнал прикладної економіки, 6(1), 290-297.

2. Зось-Кіор, М. В., & Калюжний, С. О. (2020). Удосконалення системи управління конкурентоспроможністю аграрного підприємства. Економіка та держава, (3), 23-27.

3. Гнатенко, І. А. (2019). Фундаментальні умови державного регулювання та підтримки інноваційного підприємництва. Проблеми системного підходу в економіці, 4 (1), 37-43.

4. Гнатенко, І. (2021). Управлінські, маркетингові та фінансові підходи оцінювання соціо-еколого-економічного ефекту взаємодії підприємств в умовах зміни споживчих переваг. Економічний дискурс, 1-2, 111-121.

5. Зось-Кіор, М. В., & Брижань, К. О. (2017). Управління конкурентоспроможністю підприємства в умовах нестабільності. Міжнародний науковий журнал Інтернаука. Серія: Економічні науки, (6), 62-65.

УДК 334.72

Хухра О.І., аспірант,
Алексєєнко А. С., аспірант
Київський національний університет
технологій та дизайну

РОЛЬ СТАРТАПІВ У ВПРОВАДЖЕННІ ІННОВАЦІЙ В ЕКОНОМІКУ

Стартапи відіграють ключову роль у процесі інноваційного розвитку економіки, виступаючи рушійною силою технологічних змін і створення нових ринків. В умовах цифрової трансформації та глобалізації саме стартапи стають лабораторіями передових ідей, які сприяють підвищенню конкурентоспроможності національної та світової економіки.

Головна особливість стартапів полягає в їхній гнучкості та здатності швидко реагувати на зміни в технологічному середовищі та суспільних потребах. Вони мають можливість експериментувати з новими бізнес-моделями, використовуючи переваги цифровізації, штучного інтелекту, блокчейну та інших проривних технологій. У той час як великі корпорації часто стикаються з бюрократичними обмеженнями та складними структурами ухвалення рішень, стартапи можуть швидко тестувати нові ідеї та адаптуватися до ринкових викликів [1-2].

Економічний вплив стартапів проявляється у створенні робочих місць, залученні інвестицій та стимулюванні розвитку нових секторів. Наприклад,

такі галузі, як фінтех, біотехнології, агротехнології та відновлювана енергетика, значною мірою розвиваються завдяки підприємницьким ініціативам, що формують нові екосистеми бізнесу. Багато успішних технологічних компаній, які сьогодні є лідерами ринку, починали як стартапи, згодом перетворюючись на глобальних гравців, що визначають напрями розвитку цілих індустрій.

Стартапи також сприяють інтеграції наукових досліджень в економіку, оскільки багато з них виникають на базі університетів та науково-дослідних центрів. Ця взаємодія науки та бізнесу дає змогу комерціалізувати інноваційні розробки, які інакше могли б залишитися лише теоретичними концепціями. Успішні приклади стартапів, що виростили з наукових досліджень, спостерігаються у сфері фармацевтики, нанотехнологій та робототехніки [3-4].

Водночас стартапи стикаються з низкою викликів, які можуть перешкоджати їхньому розвитку. Основними з них є недостатній доступ до фінансування, високі ризики провалу та складність виходу на ринок. Інвестори часто вагаються вкладати кошти в нові проєкти через відсутність гарантій успіху, а самі стартапи повинні доводити життєздатність своїх ідей у жорсткій конкурентній боротьбі. Однак механізми венчурного фінансування, бізнес-акселератори та урядові програми підтримки можуть значно покращити середовище для розвитку стартапів і сприяти їхній інтеграції в економіку.

Розвиток стартап-культури також має значення для створення інноваційної економіки, оскільки сприяє зміні ментальності підприємців та поширенню підприємницького духу серед молоді. Відкритість до ризику, експерименти з бізнес-моделями та орієнтація на швидке зростання стають важливими факторами, що визначають успіх нових компаній у сучасному світі [5-6].

Отже, стартапи є потужним механізмом впровадження інновацій в економіку, забезпечуючи динамічний розвиток технологій, підвищення продуктивності та створення нових економічних можливостей. Їхня роль зростає в умовах цифрової революції, а підтримка стартап-екосистеми є важливим завданням для урядів, бізнесу та наукових інституцій. Майбутнє глобальної економіки залежить від здатності суспільства інтегрувати інновації, і саме стартапи є тими агентами змін, які визначають напрями цього розвитку.

Важливим аспектом впливу стартапів на економіку є їхній внесок у підвищення рівня продуктивності та ефективності виробничих процесів. Завдяки застосуванню штучного інтелекту, автоматизації, хмарних технологій та блокчейну, підприємці розробляють рішення, які дозволяють знижувати витрати, покращувати якість послуг і прискорювати бізнес-процеси. Наприклад, фінтех-стартапи змінюють банківську систему, пропонуючи швидші та дешевші альтернативи традиційним фінансовим

послугам, а агротехнологічні стартапи використовують аналіз великих даних для оптимізації врожайності та зменшення впливу на довкілля.

Окрім технологічного прогресу, стартапи сприяють соціальним змінам, створюючи робочі місця, підвищуючи рівень підприємницької культури та залучаючи інвестиції в розвиток регіонів. Успішні стартап-екосистеми, такі як Кремнієва долина, Тель-Авів чи Берлін, показують, що підтримка інноваційних підприємств веде до економічного процвітання, залучення талановитих спеціалістів та зростання добробуту суспільства.

Водночас стартапи потребують сприятливого середовища для розвитку, включаючи доступ до венчурного капіталу, спрощені регуляторні умови, розвинуту інфраструктуру та підтримку з боку держави. У країнах, де активно розвиваються стартап-інкубатори, акселератори та грантові програми для підприємців, значно вищий рівень інноваційної активності та конкурентоспроможності на світовому ринку.

Отже, стартапи є рушійною силою інноваційної економіки, стимулюючи технологічний прогрес, створюючи нові робочі місця та змінюючи традиційні ринки. Їхній розвиток має стратегічне значення для економічного майбутнього будь-якої країни, а підтримка підприємницької ініціативи та інвестиції в інновації є ключовими чинниками глобального економічного успіху.

Література

1. Гнатенко, І. А. (2021). Моделювання сценаріїв стійкого розвитку підприємств в умовах глобалізації та діджиталізації: управлінський аспект. Інвестиції: практика та досвід, 16, 20-25.
2. Gryshko, V., Zos-Kior, M., & Zerniuk, O. (2018). Integrating the BSC and KPI systems for improving the efficiency of logistic strategy implementation in construction companies. International Journal of Engineering & Technology, 7(3.2), 131-134.
3. Шимановська–Діанич, Л. М., Шкробот, М. В., Бережна, Ю. Г., & Гнатенко, І. А. (2022). Стратегічні орієнтири в плануванні діяльності інноваційно активного підприємства в умовах удосконалення податкової політики, інвестиційних ризиків та управління змінами в знаннєвій економіці. Формування ринкових відносин в Україні, 1, 117-124.
4. Михайлов, А. М., Ільїн, В. Ю., Коцупатрий, М. М., Фурсіна, О. В., & Гнатенко І. А. (2021). Управління інноваційною економікою в контексті тренду сталого розвитку в рамках моделі інституціонально-матричної кластеризації в умовах адаптивного кадрового менеджменту, діджиталізації агропродовольчої сфери та адаптації до умов пандемії COVID-19. Економічні горизонти, 2 (17), 29–40.
5. Разводовська, В. О., Заяц, О. В., Парохненко, О. С., & Гнатенко, І. А. (2021). Інноваційність в підприємницькій діяльності в системі

ефективного управління операційною діяльністю, конкурентоспроможністю та маркетингом. Український журнал прикладної економіки, 6(1), 290-297.

6. Зось-Кіор, М. В., & Бочарова, А. В. (2010). Інноваційні підходи щодо впровадження технологій вирощування сільгоспкультур. Інноваційна економіка, (2), 16.

УДК 658:330

Янечко С. В., аспірант
Гнатенко І. А., д. е. н., професор
Київський національний університет
технологій та дизайну

СТІЙКІСТЬ ТА АДАПТИВНІСТЬ ІННОВАЦІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

Сучасний бізнес-світ все частіше стикається з економічною невизначеністю, викликаною глобальними кризами, змінами в політичних та регуляторних умовах, а також швидкими технологічними трансформаціями. Для інноваційних підприємств, які базують свою діяльність на впровадженні нових ідей, технологій та бізнес-моделей, стійкість та адаптивність стають ключовими факторами виживання і розвитку. У таких умовах компанії повинні не лише зберігати конкурентоспроможність, а й активно шукати нові можливості для зростання, пристосовуючись до змін у глобальній економіці.

Стійкість (resilience) інноваційних підприємств означає їхню здатність витримувати кризи, швидко відновлюватися після потрясінь та ефективно функціонувати в нестабільних умовах. У світі, де економічні цикли стають менш передбачуваними, компаніям необхідно розвивати механізми, які дозволяють їм зменшувати ризики та забезпечувати довготривалий успіх [1-3].

Одним із головних чинників стійкості є фінансова гнучкість. Інноваційні підприємства, особливо стартапи та технологічні компанії, часто залежать від зовнішнього фінансування, тому важливо мати диверсифіковані джерела капіталу. Використання венчурного фінансування, державних грантів, краудфандингу та стратегічного партнерства допомагає компаніям зменшити залежність від одного джерела фінансів і краще протистояти економічним потрясінням.

Другий важливий аспект – розвиток стійких бізнес-моделей. У нестабільних умовах успішними є підприємства, які можуть адаптувати свої продукти, послуги або виробничі процеси відповідно до змін у попиті. Наприклад, під час пандемії COVID-19 багато компаній швидко переорієнтувалися на виробництво товарів медичного призначення або